

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:		Egy évre:	10 kor. — fill.
Egy évre:	10 kor. — fill.	Fél évre:	5 kor. — fill.
Fél évre:	5 kor. — fill.	Negyed évre:	2 kor. — fill.
Negyed évre:	2 kor. — fill.	Egy hónapra:	1 kor. — fill.
Egy hónapra:	1 kor. — fill.	Egyes szám ára:	4 fill.

Felétős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, febr. 27.

A képviselőház mai ülésén az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását folytatták. **B a r a b á s** Béla volt az első szónok, ki nagy hatással fejtegette igazságügyünk bajait. Utána **V i s o n t a i** Soma beszélt.

Családi öröm az uralkodóházban.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, február 27.

Bécsből jelentik, hogy **F e r e n c** Ferdinánd trónörökös felesége a volt **C h o t e k** grófnő családi örömöknek néz elebe.

Eduárd király halálos beteg.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, február 27.

Londonból sürgönyzik, hogy egy ottani előkelő lap, az **E w e n i n g N e w s** azt a szenzációs hírt közli, hogy **Eduárd** angol királygégefőrákban szenved. Az angol király betegsége feltétlen gyógyíthatatlan, ép úgy, mint sógoraé **F r i g y e s** német császáré volt.

A pestis.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, febr. 27.

Bombayból sürgönyzik, hogy az utóbbi napokban 800 haláleset fordult elő s ebből 400 pestisben halt el.

A chinai bonyodalom.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

P e k i n g, febr. 27. A követek ma délelőtt értekezletet tartottak, a melyen összeállították azoknak a vidéki hivatalnokoknak a névsorát, a kiknek megbüntetését fogják követelni a boxer-mozgalomban való részesség miatt.

P á r i s, febr. 26. Az **E c h o d e P a r i s** nak azt jelentik Pétervárról, hogy több igen fontos tanácskozás folyt, amelyeken pontosan megállapították a szövetséges hadseregek szerepét és hogy a császár maga azt az óhajt nyilvánította, hogy a szövetségi szerződésnek több merőben katonai természetű pontját világosabban állapítsák meg.

A megállapodásokat írásba foglalták, mert az orosz kormány ezt a francia hadsereg vezetőségének gyakori változása miatt szükségesnek találja.

L ó n d o n, febr. 27. A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Megbízható szingafui jelentések szerint **T u a n** és **C s v a n g** császári hercegek, továbbá **L u a n** herceg és **T u n g t u s z i a n g** tábornok Ningsziába menekültek, a mely város Szinganfutól északkeletre mintegy 300 mérföldnyire és **L a n c s a u f u t o l** tíz napi jársnyira van.

B u d a p e s t, febr. 27. Londonból sürgönyzik, hogy **C s e h C s u o** és **S u a n g j i a** főhivatalnokokat ma reggel kivégezték. Az utcákat a mere a főhivatalnokokat vitték német, francia, és amerikai katonák szállták meg. Az elítélteket tárgonezán vitték a vesztőhelyre japán katonák felügyelete mellett.

A burok szabadságharcza.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

L o u r e n c o - M a r q u e z, febr. 27. A **B e n g u e l l a** portugál szállítóhajó holnap **L i s s z a b o n b a** indul 633 bur szökevénynyel, a kik a múlt év szeptember havában **K o m a t i p o o r t n a l** megadták magukat a portugáloknak. A szökevények között van **P i e n a r** tábornok, továbbá **D e v i l l i e r s** és **K o r k** őrnagyok.

A családos embereket, az asszonyokat és gyermekeket a **Z a i r e** szállítóhajó fogja elvinni márczius elején. A burok élelmezése portugál földön való tartózkodásuk alatt 80 millió reibe kerül a kormánynak. Őt németalföldi kém valahogy átjutott az angol vonalakon, de a határon letartóztatták őket. Most fogságban vannak.

Tőzsde.

Budapest, 1901. febr. 27.

H o l l ä n d e r Adolf és **F i a** debreczeni termény kereskedő cég távirati tudósítása a mai budapesti áprakról:

D é l i z á r l a t:

Buza	1901. Áprilisra	7.52	—
	1901. Októberre	7.68	—
Rozs	1901. Áprilisra	7.33	—
Zab	1901. Áprilisra	6.25	—
Tengeri	1901. Májusra	5.16	—

Készáru üzlet változatlan.
Amerika 1/8 olcsóbb.



Az ezredik törvény.

Jubiláljunk, mert a magyar országgyűlés most fogja tárgyalni **F e r e n c** József király ezredik törvéncikkét.

Ha megütlük nemzeti létünk ezer éves fordulóját; Ha **H e g e d ű s** Sándor, mikor még ujságíró volt, bankettet adott ezredik vezércikkének dicsőségére; mekkora emlékoszlopot állítsunk az országháza elé, hogy „**F e r e n c** József Magyarország apostoli királya uralkodásának 53-ik, az alkotmány helyreállításának 33-ik évében, **S z é l l** Kálmán miniszterelnök, **G r. C s á k y** Albin főrendiházi és **P e r c z e l** Dezső képviselőházi elnök idejében Kr. u. 1901. évben, az országgyűlés meghozta az ezredik törvényt. Becikkelyezte a szerződést a horvát-magyar tengerhajós társulattal a fiume-velence-ancónai járatokra nézve.” Ezt kell az emléktáblára rávéssni.

A törvénytár megtöltötte a törvénytárt. **S z t. - I s t v á n t o l** V. Ferdinándig valamennyi királyunkat összevéve, ennyi törvényt nem hoztak, mint a mennyit majdan **F e r e n c** József neve alatt összegyűjtve korpusz juriszunkhoz fogunk csatolni. Mennyi papiros, betű, hány százezer paragrafus és hány millió költség! Hol van az a káptalan, a melynek fejébe ez a sok tudomány beleférne? Ki az a prókátor, aki ezer törvényt ismerne? Ha ezt az ezer törvényt, úgy a mint írva van, mind végrehajtották volna, milyen gynevezett jogrend és jogállam volna Magyarországon, vagy talán az a szerencsénk, hogy a sok törvényből oly kevés van végrehajtván? Mert hiába énekelte **P e t ő f i** azt, hogy: Rabok többé nem leszünk, hisz ime, a sok törvény rabjai lettünk. Szabadon tennünk semmit sem szabad, előttünk, mögöttünk áll a tilalomfa és a parancsolat. A törvény mögött áll a végrehajtó: a miniszter, főispán, bíró, szolgabíró, zsandár, le a kézbesítőig, aki mind az ezer törvénynek öre születésünktől halálunkig. Az ezer törvény még hagyján. De minden törvényhez van legalább 10 rendelet. Mert törvényeink hasonlítanak a venyigéhez, amelyet ha az ember elültet, nagy gyökereket ver s megtökésedik és hajt sok vesszőt, a melyek fölnyulnak, de mivel nem nyesik és nem művelik, nem teremnek gyümölcsöt, csak levelet. Papiros aktát rengeteget.

De drágák nekünk ezek a törvények, mert sok millióba kerülnek évenként, ott a budget törvényben megvagyunk írva. És ezek a törvények nem volnának, adót sem kellene fizetni és katonát sem kellene állítani — és milyen szerencsétlenek lennénk mi akkor!

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara felterjesztése

H e g e d ű s Sándor, kereskedelemügyi min. kir. miniszterhez

az autonom új vámtarifa ügyében.

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Az új autonom vámtarifa ügyében m. é. 1234. sz. a kelt magas rendelet elintézésében, van szerencsénk véleményes jelentésünket a következőkben foglalva, tisztelettel felterjeszteni.

Hivatolt ezen rendeletében Nagyméltóságod utasításkepen kiemelt méltoztatott annak általunk leendő gondos figyelembevételét, hogy a jelenleg érvényben levő vámtarifa mily hatást gyakorolt a hazai termelésre, iparra, kereskedelemre és forgalomra? mely kérdésre nevezve támaszkodva úgy saját tapasztalatunkra, valamint a hozzáunk beérkezett jelentésekre, csak azt válaszolhatjuk, hogy az érvényben levő vámtarifa fenállásának kezdete óta a mai napig folytonos és az ország által meghozott oriaszi áldozatok dacára, legyőzhetetlen akadályt kepezte közgazdasági életünk fejlődésének.

A nélkül, hogy az Ausztriával kötött kereskedelmi és vám szerződés taglalásába becsatkoznánk, és anélkül, hogy Excellenciádnak ment hivatolt leiratában kifejezésre juttatott intencióját szem elől tévesztendő, vagy hogy szorosabb kapcsolatba ohajtanók hozni a közös vámterület kérdéses az új

autonom vámtarifa kérdésével, mégis kifejezést kell adnunk abbéli erős meggyőződésünknek, mely szerint merőben lehetetlennek tartjuk az Ausztriával közös gazdasági terület fentartása mellett a külállamokkal oly tarifális vagy szerződéses viszonyok létrehozását, mely mindkét szövetséges állam jogosult érdekeit kielégíteni tudná; mert ezt az érdekellentétet csakis azon egyetlen körülmény hidalhatná át, ha előbb Ausztria és Magyarország természeti és fajbeli különbözőségének dacára, egy egységes és minden viszonylatában homogén gazdasági testé változna, a mihez azonban sem a közel, sem a távol jövőben kilátás nem mutatkozik.

A jelenleg érvényben levő vámtarifa hatása tehát Magyarország pozitív károsodásán kívül reánk nevezve még a gazdasági alarendeltség nagymérvű fokozásában is nyilvánult, melynek következményeképpen jelentkeznek már most is az osztrák kormány és gazdasági szakköröknek a végtelékig tulajdolt követelése.

Az érvényben levő vámtarifa hatására nevezve az ország közvéleménye és a szakkörök csaknem kivétel nélkül, már eleve is tájékozva voltak a felől, hogy az zseuge iparunk természetes fejlődését nagymérvben fogja akadályozni, azon magas vámtételekkel fogva is, melyek nem a mi, hanem az osztrák ipar érdekében állapítottak meg s melynek következtében reáudítottván az osztrákok nagy fejlődésnek örvendő iparának termékei hazánkra, saját ipari termelésünket meg saját piacainkon is elnyomta s a versenynek teljes kizárásával fogyasztási képességünket kizsákmányolta.

Csak egyben esalódott a közvélemény és tevédek a szakkörök, a vámközösséghez kötött azon nagyhangú ígértben, hogy a magyar mezőgazdaság terményei számára a külföld versenyének kizárásával biztosítani fog teljes egészében az osztrák piac és fogyasztás.

Ehez járult ráadásul egyébirant még az is, hogy az 1892-ik évben kötött tarifális szerződések keretén belül nem sikerült sem nekünk, sem az osztrákoknak a mezőgazdasági és az ipari termelésnek azt a védelmet biztosítani, mely legalább a monarchia piacán a belföldi termelést a vámkülföld versenyével szemben megővta volna.

Es eképen nem óhajtott beigazolását nyerte az 1892. évben kötött szerződésekkel szemben eleve és ismételtlen kifejezésre juttatott azon meggyőződésünk, a mit egyébirant a közös vámterület elfogulatlan hívei is hangoztattak, hogy a közös vámterület nem adja meg a lehetőséget és eszközt a hazai ipar és termelés nagymérvű fejlesztéséhez, mert kizárja ezen fejlesztés legfontosabb és hatékonyabb eszközének alkalmazásba vételét: az önálló kereskedelmi és vámpolitikát.

De ha kizárólagos birtokában lenne is az ország ezen eszközöknek, még az esetben is nehezen sikerülne az iparfejlesztés és termelés kivánt mérvű fokozását a közös vámterület fentartása mellett elérni, mert azt feltétlenül megnehezítené vagy éppen meg is akadályozná Ausztria ipari fejlettségének, nagyobb kommercialis képességének és anyagi nagyobb erejének tulsulya, minél fogva e helyzetnek logikája sem lehet más, mint a közbeeső vámsorompók feiallitása.

Nem más a helyzet a tisztan mezőgazdasági érdekek szempontjából sem, mert Ausztriának mint iparállamnak lehetetlen lemondani a magyar agrár-érdekek javára azon biztosítékról, melyet a védelmi vámok iparának és azzal együtt anyagi egzisztenciájának nyújtanak; Magyarország közgazdasági érdekeinek pedig csak az felelni meg, ha a védelmi vámok egy tekintélyes része a nyerstermények kivételének érdekében az idegen államoknak nyújtandó ekvivalensképen elejtetnek, másrésze pedig a magyar iparfejlesztés érdekében megfelelően módosítottatnak.

Egy nóta.

A „Debreczen” eredeti tiszteje.

Egy asztalnál ültünk szembe,
Nóta esengett a fülemben,
A dallama bájjal telve,
Bus cigányhad húzta, verte,

Az énekes meg, mind a lány,
Ifja szilaj, tüzes a lány,
Az arcukon kéjvágy látszott:
Énekeltek egy romanczot.

„A lányka kedvesére várt,
Az ifju várta a leányt.
Egymást szerették és csoda!
Nem tudták ők meg ezt soha.

„Parancsoltak a szívüknek,
Mikor egymás mellett ültek;
Mindakötten büszkéek voltak,
Szótlanak, akár a holtak.

„A lány ezt mondta magában:
— Hiszen már eleget vártam!
Ha szíve felém hajlanék,
Csak szólott volna, oh nagy ég?!

„Az ifju meg imigy beszélt:
— E lányka engem meg nem ért.
Mióta ül itt, mióta,
Egyetlen kis szót se szólva?!

„Pedig szívükben láng égett,
Maguk idézték a véget.

S most mindakettő sir, sirat
Egy — ki nem mondott szó miatt.“

Nagy idő tünit el azóta,
De fülemben cseng e nóta,
S úgy hajt, ingerel valami,
Szeretném néked mondani:

— Mely minden vért szívünkbe hajt,
Is nered-e lányka, e dalt?
Ez a nóta az én notám,
A te notád, a mi notánk!

Gál Zoltán.

A rossz példa.

A „Debreczen” tiszteje.

Irta: VÉRTESI ARNOLD.

(Folyt. és vége.)

Csak Fekete Bélának nem tetszett ez a dolog. Az zsembelt és zugalódott: nem akarta elereszteni Emmát. De a leány megmagyarázta neki:

— Ne legyen olyan oktondi, Béla. Hát nem lesz jobb magának is, ha gazdagok leszünk?

— Akkor elfelejtett engem, duzzogott a fiatal ur.

— Ugy? — mondta erre Emma. — Hát maga is elfelejtene engem, ha gazdag volna?

Arra már nem tudott mit felelni Fekete Béla, csak esküdözött, hogy ő — soha.

— No hát azt hiszi, hogy maga külföld mint én? — vágott vissza Emma.

Fekete Béla egy szót sem szölt többet. Látta, hogy gyavasag volna nem bizni ilyen derék, bátor leányban.

Mikor azonban Emma már elutazott, újra megszállta az aggodalom az ifjut. Ki tudja, nem valózik-e meg a leány ott messze? Vajmi gyarló az ilyen fiatal leány szíve. Ott messze gazdagságban, pompában fog élni, lát fényes, előkelő, ifju urakat, a kik mellett elhalaványodik ilyen szegény vidéki fiatal ember képe. Egy törvényszéki jegyző? Ugyan mi az? Semmi, nevetséges parányiság. Talán még szegénylni is fogja, hogy valamikor ismerte.

Ugy vette észre, mintha lassankint Kovácsék is hidegebbé válnának ránta. Már megkapta a kinevezést is albiróvá, de Kovácsék nem igen akartak emlékezni arra, hogy akkorra ígérték a jegyváltást. Ugyan, hogy gondolhatni most arra? Mit mondana az öreg Raskay Menyhért? A bácsit elő kell készíteni arra, nem lehet így egyszerre megépni.

A mint azonban az idő mulik, Fekete Béla türelmetlenül kezd. Azt gyanítja, hogy Kovácsék csak szóval tartják őt, csak huzzák-halasztják az eljegyzést. Utóljára már Kovácsné affélet is emleget, hogy nem kell elhamarkodni az ilyen dolgot, nagyon meg kell azt fontolni, Emma még fiatal.

— Hiszen csak nem akarják vén korában adni férjhez? — fakadt ki végre az ingerült ember.

Az autonóm vámtarifával kapcsolatos azon további kérdésre nézve, hogy jövőben a szerződéses vámpolitika avagy teljesen autonóm intézkedés legyen-e követendő? tisztelettel megjegyezni kívánjuk, hogy véleményünk szerint az ország ez időbeli közgazdasági helyzetére és az Ausztriával közös vámterületre való tekintettel fogva a jövőre nézve is kívánatosnak, sőt szükségesnek tartjuk a szerződéses vámpolitika követését már csak azért is, mivel autonóm intézkedésekkel kivitelünk biztosítását nem érhetnők el oly mérvben, a mint azt érdekünk, épen az Ausztriával szemben való gazdasági alárendeltségünknel fogva is megköveteli.

(Folyt. köv.)

Színház.

Színházi műsor:

Csütörtökön, febr. 28-án, **Sarah grófné.** Színmű 5 felv.
Pénteken, márczius 1-én, **Figaró házassága.** Vigjáték 5 felv.
Szombaton, márczius 2-án, **A Három testőr.** Vigjáték.
Vasárnap, márczius 3-án, délután **A Görög rabszolga.** Operette 3 felv.
Este, **Cyranó de Bergerac.** Romantikus színmű 5 felv.

A böregér.

Harmadszor lépett fel újabb vendégjátékai alkalmából **Réthy Laura** urnó s ezúttal a Böregér Rosalindájában. Strausz mesés arányú és terű, hatalmas operettje igen szép házat hozott, mely lelkesedéssel tapsolt a vendégművésznőnek.

Valóban megérdemelte ez ovációt **Réthy.** Minden szava igazi kedvesség, minden mondatában elevenség, pajkosság, ötletesség. A tulságosan naiv vagy egyálta-

lán nem naiv kitételekre pedig pompásan alkalmas gyermek, vékony hangja. S a mikor énekelni kezd, feszülten hallgat mindenki. Strausz bübajos muzsikája önmagában is jó, hát még, ha oly művésznő éneklifutatait, mint **Réthy.** Pikáns esemegeül, nagyon kedves meglepetésül megjelenik a színpadon **Rácz Károly** bandája s **Réthy** az ő kíséretük mellett gyönyörű hangon dalolja a legszebb magyar nótákat. Lassura gyorsat, esendésre ropigózt, szomorura vigat. Örömmel uszott tegnap a színház.

Perenyi Margit elsőrendű alakítást mutatott be a szobalányból vedlett énekesnő szerepében. Szép kupleját megismételték. Olyan kedves megjelenés, minden mozdulata olyan sikkes, természetes és mégis hatásosan affektált, hogy igazi csapásnak tarthatjuk színházunkra nézve távozását.

Környei Eisensteinja nem olyan volt, mint ahogy reméltük. Nagyon is nehézkes volt e szerepben. Különböző enekszámai jól sikerültek. **Tanya** Frankjával meglepett. Kifogastalan alakítást nyújtott. **Karacs** nem tudjuk miokból — de tegnap eltekintve gyenge játékától hamisan s rosszul énekelt több ízben. **Kállay** Lujza kis szerepét bajosan játszotta meg. Szathmáry pompasán adta a dadogó fiskáli t.

A második felvonásban **Nagy Gyuláné** és **Berzeviczy Etel** lejtettek egy bohókás polkát.

Zajos hatást értek el pompás tánczukul úgy, hogy meg is kellett ismételnük. Rendezési hibákat, némelykor keséseket tegnap is vehettünk észre.

Nem hagyhatunk azonban megemlítés nélkül egy körülményt. A közönség, mikor észreveszi, hogy az előadás vége közeledik, gyorsan, szinte tüntetőleg kapkodja fel ruháját és lábdobogás, beszélgetés közt távozni kezd. Vonatkozik ez főleg a támlászekeken ülőkre. Az este is például teljes tíz perccel a függöny legurulta előtt szedezőzködni kezdettek, s a harmadrendű támlásszék, de főleg a színházlátogató publikum

leglelkesebb eleme, a diákság mit sem tud élvezni. A fővárosi színházakban érelyes közrendészeti szabályok és paragrafusok intézkednek e dologban. Jó volna nálunk is valahára gondolni az ilyen apróságnak tet-sző, pedig nagyon is érdekes és megszívlelendő esetekre.

NAPI HIREK.

Tanács.

Túl az operencián,
Szabadsáért, vagy miért,
Kardot forgat ott egy nép,
S elesurogat annyi vert;
Azt tanácslom én neked:
Tedd le, bur, a fegyvered.

Jobb a part, ha pusztá is,
Mint elveszni zatonyon . . .
Mire bízol, mit remélsz?
Melyik isten pártodon?
Tán Igazság? Hol van az!
Tán nem is volt sohsem az.

Nincs igazság, őrt nem áll,
Mas dönt itten a tusán,
Fel van írva, ott a jog
Ellenséged zászlaján.
Rettentő jog! E teken
Egyedüli szuverén.

Hajts előtte, térdet hajts,
A mig van mit vesztened;
A mig vaddá nem dühül,
A zsarnoknak nyujts kezét.
Ez gyalázat — szólsz talán —
Az, — de mégsem a halál!

Óh ha volnál — hősibb még,
Mint mi voltunk valaha,
Eltiporna erőszak,

Az ura is kitekintett.

— A bizony, Emma.

Már akkor leugrott a kocsiról a fiatal leány s gyorsan odabenn termett.

Szólni is alig tudtak, mikor már a nyakuba borult. Az anya el akarta venni a kezét s s félrefordította a fejét, hogy ne csókolhassa.

— Mit akarsz itt? szólt szigorúan a leányára.

— Hát haza jöttem mama, szólott a leány, mégis elkapva és csókolgatva az anya kezét.

— A Menyhért bácsi engedelmevel?

— Nem én. Az ő engedelme nélkül. Megszöktem, mint valamikor a nagymama.

Félig nevetésre, félig sirásra állt a szájaeskája, de a szeme, az ragyogott a bátor elhatározástól.

Legelőbb az apja vonta magához. Az nem tudott rá haragudni, csak gyöngéden simogatta kipirult orcáját.

Azt gondolom, — szólt aztán a feleségéhez fordulva, — hogy ha már megtörtént, bele kell nyugodni.

Az asszony sohajta lógatta fejét.

Istenem, istenem, milyen szerencsétlenek vagyunk. Előbb a nagymama, aztán most ez a rossz leány. Már idegen kézre — kerül az a nagy vagyon. Menyhért bácsi sohsem fogja megbocsátani.

De minthogy már nem lehetett egyebet tenni, rá adta ő is az áldását: hát legyen ez a rossz leány azé a Fekete Béláé. A jövő héten megtarthatják az esküvőt.

Kovácsné végig nézett rajta. Olyan különös nézés volt ez. Ejha, talán bizony le is nézik őt? A kit az egész városban minden leányos haznál két kézzel fogadnának. Csak tessék nyíltan beszélni.

— No, no, ösesmúram, — engesztelte Kovács Károly, — tetszik tudni, hogy nagyra becsüljük.

— De a leányunk szerencséjének nem állhatunk utjába; nem tudjuk, hogy mit rendelt neki az Isten, — vágott közbe az asszony.

Mert odafent Budapesten csakugyan készült valami. Emma irt róla a szüleinek, hogy Menyhért bácsi férjhez szeretné őt adni egy jóbarátjának a fiához, de ő megőrzi a hűségét s nem lesz másé, mint Fekete Béláé. A mamáék megmondhatják Bélának.

A mamáéknak azonban volt eszük, hogy nem mondták meg. Majd persze a Menyhért bácsi háta mögött fognak ők árulkozni. Hogyisne? Kockázattassák a leányuk szerencséjét? Az öreg Raskay Menyhért makacs öregúr, nem tűri, hogy vele ellenkezzenek.

— A leányukat is arra oktatják — Kovácsék, hogy a nagybácsival ne ellenkezzenek, a nagybácsinak szót fogadjon. A bácsi bizonyosan csak az ő javát akarja. Az a fiatal ember, a kihez a bácsi nőül akarná adni, ha már nem is nagyon fiatal, de mint halják, igen előkelő, nagy családból való ur: kamarás, és Emma méltóságos asszony lesz.

Más leány áldhatná a teremtőt, ha ily szerencséje akadna.

De Emma nem tudja megbeesülni ezt a szerencsét. Minden levelében csak azt hajítja, hogy neki nem kell az az előkelő ur és inkább lemond gazdaságról, minderről, de nem lesz hűtelen Bélához. Ne erőltessék. Az apja már nem is báná. Isten neki, hát ne erőltessék. Am az anya nem enged. Annak az esztelen leánynak meg kell hajolnia.

Ugy kell cselekedni, a hogy Menyhért bácsi kívánja. Nem szabad dacolni. Engedelmességgel kell visszaszerezni azt a nagy vagyont, melyet a nagymama meggondolatlanul elvesztett.

Nem, nem, másodszer nem fogják elveszteni.

Kemény szavakkal irta meg a levelét Kovácsné.

Ne remélje az a leány, hogy szülei még támogatni fogják a makacsságában. Nekik hiába könyörög, hogy hozzák haza, nem fogják haza hozni. Meg kell értenie, hogy neki nem lehet más választása, csak a szófogadás, Isten ments, hogy elveszítse a Menyhért bácsi jóindulatát.

Harmadnapra ez után a level után déltájban egy koesi állt meg a Kovácsék háza előtt.

— Nini, valaki jött a vasutról — szólt Kovácsné, kitekintve az ablakon.

De már a másik pillanatban már föl-sikoltott:

— Szentséges egek! Emma!

Elsodorna vilára!
Itten mentéség nincs sehól,
Vagy halsz, vagy megalkuszol.

Míg ez a jog lesz a jog.
A míg törvényt ez teszen,
Addig minden jó, nemes
Célhoz jutni képtelen;
Addig, bur, le fogyered
Vagy — hasítsd fel kebledet!

Igmándy Miklós.

Dada kongresszus a korzón.

— A rendőrség figyelmébe. —

Az alábbi levelet vettük és minden kommentár nélkül közöljük:

Tekintetes szerkesztőség!

En demokrata vagyok. Szívvel-lelekkel demokrata és mint ilyen mindenütt ott vagyok, ahol a különböző néposztályok tarka összevisszaságban együtt vannak.

Ezért szoktam minden déiben korzózni. Ne higgye tekintetes szerkesztő ur, hogy ezzel csak naponkénti aszfaltkoptatási műveleteimet akarom takargatni; nem, én csak politikai meggyőződésből sétálok — no meg mert időm van hozzá. Naponkénti sétám alatt a következő érdekes megfigyelést tettem:

Déiben sétál mindenki, aki magát lattatni akarja és másokat látni akar. Ez helyes, mert az emberi hiúságnak és kíváncsiságnak alkalmat kell adni, hogy kielégítse magát. De mit keresnek a déi korzón a baba kocsik?

Nem hiszem, hogy volna ember, aki feltenné egy baba-oesiról, hogy kíváncsi; nem a legidültebb babakocsik sem méltányolják a déi korzó szépségeit. Vagy talán a kis babákat érdekli olyan nagyon, hogy ki és milyen tolettben sétál! Dehogya. Hisz egy pillantás zokra a kis szunyokalo, bambá arcocskákra meggyőz mindenkit, hogy az a baba meg korához nem tartja méltónak a sétát és inkább behunyja a szemét, semhogy a világ erkölestelenséget, ka ezerságát lássa. Miért korzoznak hát? Nagyon egyszerű a felelet: mert muszaj!

Akadhat most már naiv lelek, aki nem látja be ezt a „muzsaj“-t, de ennek tanácsoljuk hogy pillantson be egy dada szivbe.

A dada szivben hő szerelem honol és őszinte vonzódás a hadseregnek félhely-áratat fizető része felé. Ha egy példány az említett hadiakból végig megy a piaczon rögtön utána fordul egy-egy erékeny dada szivnek a gazdája és a kis kocsit keresztbe állítva az aszfalton — tag teret nyújt a sétalók kikerülési művészetének a kifejtéséhez. Ha csak 2—3 gyermekkoesi volna az utcán, hat szó nélkül kikerülne az ember, de minden léptenyomon összeakad egygyel az ember. Nem ez azonban a rosszabbik része a baba sétáltatásnak, hanem az, hogy egyes helyeken a dadák megállnak és megvitatják az elvonuló bakának vagy huszarnak előnyeit és hátrányait, rögtönözve dada kongresszust, a mely kellemes ugyan a szemnek, de a kadal y o z ó j a a sétának.

Látszik, hogy a rendőrségnek nincs ideje sétálni, mert különben észrevette volna már ezt és intézkedett volna. Azt hallom ugyanis, hogy intézkedett is már egyszer, de ennek nem sok a látszatja, ezért felhívnam a rendőrség figyelmét ismételten erre a „forgalmi akadályra.“ Mire való a Piacz két oldalán a faszor? Ott nem szabad biezik-lizni, ott nem jár senki, hát tessék oda küldeni a dadákat, és ha azok nem akarnak maguktól menni, álltasson minden fa mellé egy-egy jóképű rendőrt, majd oda mennek azután a dadák maguktól is.

A fenti sorok közlését kérve, maradok a Tek. szerkesztőségnek híve:

Egy korzózó.

Egy bur katona felolvasása.

Nagy érdeklődéssel várja a debreczeni közönség P e e h y Tibornak, a bur parancsnoknak holnapi felolvasását. Az érdekes estén R. R e t h i Laura is szerepel több magyar nótákat fog előadni Rácz Károly zenekisérete mellett. Az ünnepély harmadik pontja K u n Béla felolvasása lesz, ki költeményeiből ad elő néhányat. Majd Rácz Károly zenekara fogja eljátszani Rákóczy kesergőjét. Az ünnepély holnap délután 5 órakor lesz. Belépődíj 1 korona. A befolyt jövedelem az ingyenkenyér alap javára fordíttatik.

A felolvasásra különben a következő meghívót vettük:

Meghívó az „Ingenykenyér“ javára 1901. évi február hó 28-ikán, esütörtökön délután 5 órakor a városháza nagy tanács-teremben rendezendő felolvasó-estélyre. Belépő díj: 1 korona.

Sorrend:

1. Rákóczy kesergő. Előadja: Rácz Károly és zenekara.
2. Költemények. Irtá és felolvasa: Kun Béla.
3. Bur földről. Felolvasás, tartja: Péchy Tibor.
4. Magyar nóták. Énekl: R. Rethi Laura urnó.

Felülizetések a jótekonyczél iránt való tekintetből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Öngyilkos korcsmáros.

Egy beteg, törődött 58 éves ember dobta el magát az életet, azt az életet, a mely már oly megunt volt előtte. Kallai Gabornak hívtak, míg egészséges volt, jobb napokat látott, virágzó vendéglője volt. Az utóbbi időben azonban beteg lett, nagyon beteg. A gyomorrák kínozta. Sokat panaszkodott hozzátartozóinak s lassanként megérlelődött a szerenesetlen beteg emberben az öngyilkosság eszméje. Tegnap ebéd után aztán, míg esaládja távol volt, kötelet vett elő s az ajtó sarkára felakasztotta magát. Hozzátartozói már csak a kihült tetemre akadtak. A holttestet kiszállították a kórház halottas kamrájába, hol ma fogják felboncoltani.

Villanyvilágítás Debreczenben.

A debreczeni helyi vasut igazgatósága azzal a nagyobb szabásu tervvel foglalkozik, hogy városunk villamos világításának ügyét megoldja. Az előkészületeket, terveket és számvetéseket erre nézve már megtette s közelebb a városi tanács elé fordul ajánlatával. Ahogy értesülünk, a helyi vasut igazgatóságának a villamos áram létesítésére kedvező kilátásai vannak, úgy, hogy a világítási árakat is igen olcsókra szabhatja. A villamos áram fejlesztését megfelelő nagy apparátussal ugyanis a dernai aszfaltbánya igazgatósága eszközölné s a nyert erőt úgy a helyivasut villamos üzemére, mint magára a világítás ellátására is hasznal-

latnák. Érdekes, hogy Bihar-Diószeg már tudomást szerzett erről s ezzel együtt arról is, hogy a vezeték vonala Diószeget is érintené s az ottani képviselő-testület már lépéseket is tett, hogy egyuttal a községbe is vezesse be a dernai aszfaltbánya igazgatósága a villamos világítást.

Esküvő.

Polgár Kovács József holnap febr. 28-án tartja esküvőjét - Polgár Vilmányi György, Juliska leányával. Az esketést nagytiszteletű Dicsőfy József végzi.

Figyelmeztetés.

Mindazok kik hadmentességi díjat fizetni kötelesek, figyelmeztetnek miszerint jelentkezéseiket el ne mulasszák városház emelet 27. szám alatt. Akik ez! elmulasztják a törvényszabta bíróság alá esnek.

Kirabolt tanya.

Vakmerő rablasi kísérletet követett el tegnapi viradóra egy jól szervezett betörő banda Egyeken. Ejnek idején behatoltak Ács Mihály, vagyonos parasztember tanyájába s ott a magtárt felfeszítve nagy mennyiségű terményt kocsikra raktak s elmenekültek. A betörést csak reggel elé vették észre a tanyán s a eselédtség azonnal lóra ült s úgy indult a vakmerő betörők üldözésére. A esendőrséget is értesítették a dologról, a vakmerő banda azonban mindezeidig nem került kézre.

Az orfeumok ellen.

Üdvös mozgalmat indított meg az orfeumok ellen, a debreczeni vendéglős, kavés es korcsmáros ipartársulat. Beadványt intéztek ugyanis a városhoz, melyben kérik, hogy a nyári időnyre orfeum engedélyert folyamodó orfeum igazgatónak ne adassék játszási engedély. Nagyon helyes es indokoltnak találjuk, ha a tanács megszíveli ezt a kíváncságot s visszautasítja az engedélyert folyamodókat, mert az orfeumok engedélyezése úgy erkölcsi, mint tarsadalmi szempontból káros a városra nézve.

Egy prüsszentés miatt.

Miskolczon történt az alábbi mulatságos eset:

Egy fiatal házaspár színház után nyugalomra tervén, a férj éppen elfújta a gyertyát, mikor a sötétben egyszerre csak elfojtott prüsszentés hallatszik.

Hapei! . . .

— Te prüsszentéttel edes? — kérdi gyanutlanul a menyecske az urat, aki azonban ekkor már izgatottan kereste a gyufát, hogy gyertyát gyújtson.

— Hah, mi ez? Ki van itt asszony? — A gyertya ismét meggyujtat k s a férj vérben forgó szemekkel huz ki az ágy alól egy pár sarkantyus eszimat s a esizma folytatásaként egy reszkető közhuszárt, a ki mikor nagy nehezen föltápáskodik, úgy áll a szoba közepén mint egy sóbálvány.

— Nyomorult! — hörgött a férj az asszonyra, a ki sirva mentogette magát, hogy ő olyan ártatlan, mint a ma született paktum.

A zajra végre berohant a szobalány, s ez aztán szemérmes pirulással bevalotta, hogy az ágy alá dugott huszár az ő — testvére.

— Feltem, kezeit esokolom, hogy ha a nagysága nállam találja, még valami rosszat gondol felölem, hát inkább bebujtam szegenyt a nagysága ágya alá.

A feltékeny férj ennek a vallomásnak a következtében lemondott róla, hogy „hülsen” feleségét megölje, az asszony azonban mint, mint beszél, megindította a válpöört. A hiből pedig az a tanulság, hogy a huszárnak az ágy alatt nem volna szabad prüsszenteni.

A halálos ítélet.

Furcsa meglepetés érte az orr- királyt, prezentálták neki egy titkos bizottság halálos ítéletét a saját íróasztalán. Tehát a ki még az ő íróasztalán is jár, az tudott róla, de maga Ferdinánd még arról sem tudott, hogy szolgálai közt még ilyen is akadhat. Valódi muszka divat, nem hiába járnak a bolgár atyafiak pétervári iskolába. Ott, úgy látszik, immár kitanulnak belőle s most Bulgáriában kezdik újra, csak annyi a különbség, hogy míg Oroszországban nihilista néven szerepeltek, itt macedon-bizottság ezeken vannak törvényszéki leg bejegyzve. — Kedves állapotok, melyekre bátran felsőhajthat Ferdinánd: — Mennék én szívesen veletek, csak az a baj, hogy már most is víz a török, a kit fogatni akartok velem!

Zrínyi szobor Szigetváron.

A szigetvári hazafias közönség mozgalmat indított egy Szigetvárt felállítandó Zrínyi szobor érdekében. A hatalmas bronz szobor a Budapesten, ő felsége költségére Róna József szobrász által létesítendő monumentális alkotmány másolata lenne. Szigetvár közönsége azonban az emlékmű felállításához szükséges 20.000 korona eszszegyet egy magva nem képes fedezni s azért most a törvényhatóságokhoz — így Debreczen város törvényhatóságához is — fordult, hogy a nemes czél érdekében szólítsák fel a hazafias közönséget, hogy pénzadományokkal tegyék lehetővé az emlékmű létesítését.

Szeged irigykedik.

Egyik szegedi lapban olvassuk a következő panaszos sorokat:

A debreczeni és szegedi indóházak. Hiába a nagy dobolás, kilincselés, a sokat markolni akaró Szegednek keves a szerenésje. Mert nem akarják itt meg ma sem belátni, hogy a tolakodót elfordul mindenki. A szegedi politikának az arnyoldalát, a Tiszák romlasztó uralma óta, ez képezi. Az egész országnak felibe akarja tolni magát. Mindent a maga részére akar elkápanyozni, így csak gyűlöletet kelt mindenfelé maga iránt. Ugyannyira, hogy ha Budapesten a miniszterimokban a főhivatalokban szegedi embert, szegedi küldöttséget látnak a tükörüveg ablakon keresztül, már bujnak előlük, hogy már jönnek ismét a telhetetlen tarisznyások. Szóval Szeged a legrövidebb uton halad arra fele, hogy lejárassa magát, mert sajgó folytonos hazug dicsőimuszaitól egész elbódult, öntelt és vak, és azt hiszi, hogy az egész ország ő érte létezik. . . . Ilyen lejtőre juttatta az egykor oly becsült, szeretett Szegedet az itt üzött ellenszenves stréber politika, melynek lovagjai valóságos elretentő várat építettek itt maguknak Szegeden . . .

Ez az oka aztán, hogy Szeged minden körben gyűlöltséget lesz, hogy Szegednek

többé senki sem hajlandó gesztenyét kaparni, ellenben a komoly törekvésű, kevesebbet handabandázó városokat annál inkább segítik elő. Ime itt a debreczeni eset. Az már csak tagadhatatlan, hogy Szeged fontos vasúti lorgalmi pont, az is tagadhatatlan, hogy Szegednek mind a három vasúti állomása botránnyosan elavult és elanyagolt, mégis Szegednek kitörülék a szemét az indóházaknak több vagy kevesebb költségű felújításával, ellenben a debreczeni pályaudvart 3.600.000 korona költséggel kibővítik és újraépítik. Sőt a 200 méter hosszú fölvételi épületet, modern stíli szép palotát már fedél alá is hozták.

Maga Ludwig Gyula a m. a. v. elnök igazgatója is, szakértő kísérettel, Debreczenben járt és megelégedését fejezte ki a nagyszabású munkálatok előhaladása fölött. Szegedet bezzegek elkerülim minden miniszter minden befel asos ember, mert Szegednek oly rossz már a híre, ha valamit jószívvvel adnak neki, azzal soha sem elégszik meg, hanem százannyiért kunyorál. Ez az oka, hogy a jelenlegi stréber, házi politikával annyira lejáratták és népszerűtlenné tették az egész országban. Nemde keserű az igazság?

Király Péter versköteté.

Király Péter dr. „A rabság világából” cz. most megjelent verskötetet megküldötte Thaly Kálmán dr. orsz. képviselőnek is. Thaly Kálmán a kötet átolvasása után a következő meglehangú sorokban köszönte meg dr. Király Péter figyelmét:

A tüzes magyar lélekből eredt „Rabság világából” egy példánynak szíves megküldéséért — midőn a kötetet élvezettel olvasgatván — fogadja T. Elvtárs Úr hazafias egyéni meleg köszönetemet.

Tisztelettel

Dr. Thaly Kálmán,

A. U. T. A. rendes tagja, orsz. képviselő.

Ausztráliai regény.

Dél-Ausztráliában, Adelaide-nek egyik szegényes külvárosában él Iva de Rose-Maranov, egy orosz nemesi család sarja. A fiatal leány egy gazdag orosz grófnének az unokája, a kit öreganyja minden örökségéből kitngadott, mert leánya — ellenkezése dacára — egy francia nemeshez ment nőül. Iva szülei nagy szegénységben éltek és évekkel ezelőtt kivándoroltak Ausztráliába. Itt a leány ruhavarrással kereste meg mindennapi kenyerét és miután szülei elhaltak, nagy nyomorral küzdött. Néhány évvel ezelőtt R. gróf fölkereste a leányt, hogy mint menyasszonyát hazavigye, de Iva ellent mondott az ajánlatnak, noha ebben az esetben a családi vagyon egy tekintélyes részének örökébe lépett volna.

A dolog felől a párisi orosz követ is tudomást szerzett és az ügyet részleteiben Miklós czárnak is elmondotta. Közbenjárásának az a czélja, hogy a végrendeletet megváltoztassa és a szegény varróleányt visszahelyezze a kitagadott örökségbe.

Babonás pap.

Egy nagyváradai kőfaragóhoz minap beállított egy görög keleti lelkész és díszes sírkövet rendelt a felirással:

Itt nyugszik Papp Zakariás, Bihardió-szeg gör. kath. lelkésze, született 1814. július 19-én, meghalt 1901. márczius 10-én.

A kőfaragónak feltűnt a különös datum és kérdezte, hogy kié lesz a sírkő, a kinek már előre lehet tudni a halála napját?

— Az enyém, — felelte a hosszuszakalú öreg ember. — Megálmottam, hogy márczius 10-én meghalok. Már pedig a mi velem történt, azt én mindig megálmottam. Most is bizonyos vagyok a halálomban. — Már a kopo sőt is megrendeltem. — S a lelkész csakugyan kiszállította sírkövét a diószegi temetőbe, leásatta a földbe s minden előkészületet megtesz a temetésére.

Vajjon milyenek lehetnek a hívei ennek a babonás papnak?

Dalestély.

A debreczeni dalegylet által az „Arany bika” szálloda dísztermében, a jövő hó 9-én tartandó hangversenyre, oly gazdag műsort sikerült a rendezőségnek összcállítani, mely garantiát nyújt arra nézve, hogy az azon résztvevők egy igen kellemes és emlékezetes idő eltöltésének lesznek részesei. A véglegesen megállapított műsort változatossá, élvezetessé teszik Fehér Margitka, Goldstein Jolanka és Emmert Leona kisasszonyok közreműködési. Koronája lesz a hangversenynek a világhírű Joachim berlini tanár tanítványa Tomm Bela nagyváradi zeneiskolai tanár „Csárdajelenet” czimű hegedű száma, melyet Kardos Endre ismert zongora kapacitás fog kíséni. Figyelemmel kívánt lenni a rendezőség a nagymérvű nehéz pénzvizonyokra is amennyiben a belépesi díjakat a lehető legkisebb összegbe állapította meg és pedig, a földszinti ülőhelyet személyenkint 2 korona, az állóhelyet 1 korona s egy páholy díjat 6 koronába.

Megrepedt a szíve.

Beéli levelezőnk megható, regénybe illő esetet közöl velünk. Csontaházán Huszár Gligor paraszt egény és Prekup Anicza szép leány szerettek egymást s most a román hushagyó kedden akartak egymásnak örök-hűséget esküdni. A sors azonban másként határozott. Huszár Gligor súlyosan megbetegedett. Beteg lett utánna szerető araja is. Egyszer aztan a Mindenható a völegényt kiszólította az élők sorából. Mikor a szomorú hírt a szép Aniczával közölték, az nem kapkodott a szívéhez, mint a szinpadon szokás, hanem hátrahanyatlott betegágyán s meghalt. Az orvosi vizsgálat szívészűhűdést állapított meg, — a nép azonban azt mondja, hogy a szép Aniczának a szíve hasadt meg. A szerelmes párt közös sírhalomba temették a környék őriási részvéte mellett.

Halálozások.

A tegnapi és mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentettek be az iryakönyvi hivatalban: Dien János 78 é. harangozó, aggkór. Drahos Mihály 21 é. napszámos, balesetből származó lövés. Kiss József 7 é. aggyuladás. Regézi Nagy Miklós 6 é. torokgyík. Özv. Gulyás Péterné Nagy Erzsébet 79 é. aggkór. Szabó János 21 n. bélhurut. Szabó Sándor 16 h. v. gyeng. Endrődi Ignáczné sz. Németh Mária 38 é. gyermekágyi laz. Nyiri J. 53 é. kőműves segéd, brigatkór. Nagy Juliánna 9 h. tüdőhurut. Bucsák András 58 é. esizmadia, tüdőgümőkór.

Első Leánykiházásitási Egylet mint szövetkezet.

F. é. jan. hóban 1173 jutalékrész iratott be és naszjutalék fejében 18336 kor. 64 fi. fizettetett ki. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője: **Baum Miksa Miklós-utca 11.**

Rendelet a margarin vaj ügyében.

Még mielőtt az élelmiszerek hamisításáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés elé kerülne, a hazai vaj termelés érdekében a földművelési miniszteriumban rendelet készül, mely az elárúsítónak kötelességévé teszi világosan megjelölni, hogy az áru, melyet árúsít, margarin.

Templomi zene és közös hadsereg.

Megütközést keltő esetről ad hírt a „Szegei Napló”. A szegei róm. katolikus templomi énekkar szervezése tekintetében ugyanis szombaton délután bizottsági ülés volt a városban, s a bizottság megállapította azokat az ünnepeket, amelyek a karok működni fognak. Ezek közt a napok közt — sem márczius 15-ike, sem október 6-ika nem szerepel, mert ugyan ennek a két nemzeti jelentőségű napnak fölvétele is szóba került az ülésben, de elejtették, mivel attól tartanak, hogy akkor a katonák nem mennek el a templomba. Tekintettel arra, hogy Szegeden három ezer katona és százegyezer polgár van, a kiknek a pénzéből muzsikál a katolikus templomi kar is, tekintve továbbá, hogy Szegeden is, a Szegeden állomásozó katonák is, de még a szegei katolikus templomi énekart szervező bizottság tagjai is Magyarországon vannak, igazán meg kell ütközünk az ilyen kiesinyes gyámoltalanságokhoz, mint a minő a szóban forgó bizottságnak említett magatartása. Az a római katolikus bizottság, úgy látszik, közelebb van a közös hadsereghez, mint a nemzetéhez.

Nyilvános nyugtázás.

A helyb. izr. iskola szegény tanulóinak felruházására a következő nemes keblű adakozók voltak kegyesek adományaikkal hozzájárulni: Link Lipót, Szep József, Grünvald Bernát, Rosenberg Emil, dr. Kardos S., Klem Miksa, Bekes Emil, Schmidt S., Lamberger, Alter Sándor, Hidyeger Miklós, Braun Zsigmond, Kovács Géza, Kohn Samuel, K. M., Grausz Mór, Deutsch Albert, dr. Kardos Albert, Lichtblau Albert, Debreczeni Jenő, Breuer Miksa, Roth Ignác, Fényes Mór, Turay F., Rosenfeld Mór, Steiner József, Steiner Arthur, Roth Lajos, Bekes Lajos, Fisch testvérek, Schwarcz M. L., ifj. Fülöp Ignác, N. N., Kohn Márton, Klein Lajos, Gyemant, Rozsa Lajos, Adler Simon, dr. Hollander Dezső, Schwarcz, Dénes Adolf, Kálnai Lipót, Deutsch Ignác, Mendelovits Lajos, Kellner Dávid, Rosenberg Adolf, Settem Márton, Bekési Albert, Hoffmann és Kronovitz, Sonnenberg S., Rosenberg S., dr. Hegedűs, Kovács D., Glück Miksáné, Jeney József, Gelberger Mór, Moskovitz Adolf, Steiner Gyula, Weisz József, Mandel Rezső, dr. Löfkovits, Hollander Adolf, ifj. Csengeri Ignác, Szep Zsigmond, N. N., Goldstein Samu, AB, Erber Vilmosné, Grünberger Ignác, Bernat Jenő, Kiss Adolf 2—2 kor., Lusztig M., Stern Izidor, Rozsa, Kolb L., Fürst Ignác, Hütter L., Liedermann M., N. N., Reiner, N. N., H. L., N. N., dr. Klár Vince, Hollander, Feldmann Jenő, Weisenbergné, N. N., Rosenfeld Márton, Schwartz Dániel, Mandel Zs., N. N., N. N., Weisz Ignác, Frieder Samu, Nagy Samu, Mezei Gyula, Guth A., Mandl Lipót, Deutsch L. N. N. (1 kor. 20 fil.), Sehn B., Schwartz Victor, Wallerstein, Grünfeld Adolf, Markus Jenő, Tolnai Dániel, Brüll Ilés, Hollander Gyuláné, Spira Ferencz, Müller Sándor (1 kor. 50 fil.), Vareray Gyula, Aszodi, Kesztentbaum Jónás, Markus Sándor, Stark Márton, Fried Jakab, Schirf Jakabné, Schwarcz Fülöp, Lövy Bernát 1—1 korona, Lusztig Ignác 40 fillér, Reizman 60 fillér, Glück

H. 80 fillér, N. N. 40 fillér, N. N. 1 kor. 20 fillér, N. N. 50 fillér, N. N. 50 fillér, Zelenka 60 fillér, Csillag 80 fillér, N. N. 60 fillér, Müller Sándor 1 kor. 50 fil. Neumann Soma 40 fillér, Geritz 50 fillér. Fogadják a kegyes adakozók az iskolaszék hálás köszönetét. Debreczen, 1901. február 22-én. Az izr. iskolaszék, dr. Popper Mór elnök, Darvas Izidor iskolapénztáros.

Világos dohányt!

Debreczen, febr. 27.

Ha az állam egy derék, magánember volna, igen kétségbe vonom, hogy a kaszinók szívesen fogadják el club-tagul, sőt a büntető törvényszék előtt hamar ismeretes alak lenne, hasonlólag amaz urakhoz, a kik pénzt csinálnak mindentől, a mi nem az övék.

Az az állam a valami, ami mindannyiunknak a pénzt elveszi, de nem ad semmit, a mi mindnyájunkból él, amiért születésünk óta mindnyájan élünk, de ami még értünk semmit sem tett.

Ha eszünk, azért is kell az államnak fizetnünk a borunkért, a saját pálinkánkért is, el nem képzelhető olyas valami, amiért nem kell az államnak obolust adni.

De hogy dohányozhassunk, azt meg pláne pénzünk árán sem tudjuk elérni. — Bécsben a két filléres sportcigaretta megfelelő a közepes polgári elszívhatóságnak, s nálunk öt fillérig oly egyforma rossz az összes cigaretták, hogy erős jellem kell egy egész darab elszívására!

A szivarokról meg épen ne is beszéljünk a „Cuba”, „Britannika”, „Regalitás” és „Óperas”, tehát az ősőbb fajú, trafikszivarok sötétebbek a legkegyetlenebb finácéknél, nedvesek és bűdösek a szivhatatlanság paroxizmusáig! S ha felhonzolunk egy nem szelelt szivart, egy fiókállatani és régészeti muzeumot találunk benne.

A papir- és vászondaraboktól a hajtüig és cipősarokig, a légtől a fülbemészőig minden van bennök. Körülbelül egy hete egy británikában egy kettévágott szarvas bogarat fedeztem fel!

Mindéz megbocsátható volna, ha legalább a dohányt lehetne elszívni. Debreczenben csak a főtűzdeben kapni a különlegeségi gyártmányokat.

Bemegyünk világos dohányért. Nincs. Hosszu idő óta lesem a boldogító „van” szöcskét a főtrafik ajakáról, de hiába. S kérem ezereken vagyunk és ezeken ilyenek! Van barna dohány, ez milyen? Fekete mint az éjfel tisztesen fokozva, nedves, mint a pinczelakás, a mellett a közepe poros mint egy sivatag.

Aki ebből elszív egy cigarettát, azt hiszi, hogy két nap óta iszik paprikás abszintot! Multkor hajnalban meglesve a főtrafik nyílását, hozza juttottam egy doboz világos herezegevinához. Illetve ahhoz a joghoz, hogy a doboz arát lefizethem. S mi volt a dobozban?

Valami, hogy mi, nem is sejtem. — Talán világos tubák, az alföldről hozatott sárga homok közé kevert esertöredék. Elszívni nem tudtam, meg van, szívesen átadom a minden finánczok Urának!

Niert nem kaphatunk jó dohányt?

Micsoda fenséges sárga boszniai dohányok vannak, a krallitáson milyen aranyhajú herezegevinai dohányból csináltak cigarettákat? Micsoda dohányokat lehet kapni Szerajevóban! Csak mi nekünk bagázs magyaroknak adják a szivhatatlan, bűdös izü szivarokat s az émeletitő dohányokat!

S könnyű a fenséges vezetőségnek, a ki a drága külföldit szivhatja a mi pénzünkön, nincs is sejtelmük, hogy nekünk mit kell szenvedni az ő nemtörődömségük, vagy határozott malicziájuk miatt.

Világos dohányt kérünk! **Dohányzó.**

Hamis kártyás huszár-önkéntesi ruhában.

(Simay Gyula legujabb dolga.)

A Debreczenben is jólismert iparlovagnak Simay Gyulának újabb dolgáról írnak a pécsi lapok.

A napokban — így szól a hír — egy fess huszár-önkéntes fordult meg Pecsét és a szállodában, hol lakott Rattanszky Vladimir bárónak írta be nevét a vendékönyvbe:

A huszár-önkéntes egy itteni gavalier uri embert keresett fel, akihez egy ajánló levelet hozott annak egyik Nagy-Beeskereken lakó barátjától.

Tegnap délután a huszárönkéntes báró néhány uri ember társaságában kártyázott és rövid két óra alatt kerek kétezzer forintot nyert.

A kártyajáték privát lakásban folyt.

Tíz órakor este a báró főfájáról kezdett panaszkodni és abba hagyta a játékot, azzal az igérettel, hogy egy fél óra múlva folytatja ismét.

— De egyszerre a neki melegezett kártyázó társaság hiába kereste a huszárönkéntest.

A lakásból minden feltűnés nélkül eltűnt, a nélkül, hogy bárki is felvilágosítást tudott volna adni arról, hogy mikor hagyta el a lakást a báró ur.

Ez a titokzatos távozás gyanút keltve a kártyázó társaságban. Egy ideig vártak még, de mikor a huszárönkéntes nem tért vissza, előbb egy eselődöt küldtek a szállodába, hol az önkéntes lakott, aztán maguk is odamentek.

A szállodában a kíváncsi társaságnak tudtára adták, hogy az önkéntes eltávozott már és még hozzá — ezívilben.

Ez a hirtelen metamorfozis egész világosan megmagyarázta, hogy mi az önkéntes.

Az az ur, kinek ajánló-levelet hozott Nagy-Beeskerekről az önkéntes, tegnap este távirati uton fordult barátjához és megjelre még is jött rá a válasz, hogy ő az illető huszárönkéntest nem ajánlotta hozzá semmilyen ügyben, mert ilyen nevű urat egyáltalán nem ismer.

Ezzel teljesen világossá lett, hogy egy hamiskártyás szélhámos volt a huszárönkéntes, a kinek a pécsi kirándulás 2000 fítot jövedelmezett. A rászédett társaság állítólag panaszával a rendőrséghez fordult.

A rendőrség a bemondott adatok alapján azt állapította meg, hogy a huszárönkéntes — Simay Gyula balényesi születésű többszörösen körözött szélhámos.

Temesvári leány — bur menyecske.

Tavaly májában Temesvárról, sógor-nője lakásáról nyomtalanul eltűnt egy fiatal leány, Gasparits Erzsébet. Akkor azt rebesgették, hogy a feltűnő szép leány egy magasrangu román katonatisztrel szökött meg; mások szerint egy orfeum-direktornal látták a vasuton. Most — mint a „Délmagyarországi Közlöny“-ben olvassuk — végre eloszlatta az összes kétségeket egy levél, mely a leánytól — illetve már asszonytól — Koleszbergből érkezett.

A levélben elmondja, hogy Temesvárról Bécsbe szökött (hogy miért és kivel, azt elhallgatja), ott állást keresett, de nem talált. Megösmerkedett két katonatiszttal, a kik lemondtak rangjukról és Dél-Afrikába indultak a bur háborúba. Velök ment. Ott beállt a bur táborba markotányosnőnek. A Tugela folyó mentén vívott átközetben fogságba került. Előbb azonban — igen helyesen — férjhez ment egy fiatal, csinos és vagyonos burhoz.

Most mindketten angol fogságban vannak s várják szabadulásukat, akkor aztán a szép asszony férjéstől Temesvárra szándékozik jönni, s mint igéri, sok pénzt is hoz magával. Legérdekesebb a dologban az, hogy a fiatal asszony így végzi a levelét:

„Tisztelem és számtalanszor ölelem esőkolom az én drága Ferkómat, még mindig imádom. Most még jobban, mint valaha!”

Hm, mit szól ehhez majd a fiatal férj, a bur?

Megfagyott lengyel festőművész.

— A szibériai menekült tragédiája. —

Debreczen, febr. 27.

Debreczenben sokan ösmerték azt az óriás természetű lengyel festőt: Butkievics Tódor lovagot, a ki arczképfestéssel tengette életét s beköborolta az ország majd minden városát. A múlt évben Debreczenben éldegelt az óriás, a kinek a rettentő testi ereje sokkal figyelemre méltóbb volt a tehetségénél.

A szegény piktornak éheznie kellett. Csak azok segítettek rajta, akik ismerték érdekes multját. Debreczenben két tyúkusz lengyel zsidót ábrázoló képet festett.

Mert Butkievics Tódor multja tele van érdekességgel. Amint ő maga elbeszélte, 18 éves korában önként állott be az orosz hadseregbe. Altiszt volt, s a hatalmas vasgyurót a csár környezetébe ajánlották fölébvalói. Erről azonban hallani sem akart, s egy alkalommal tisztjei előtt felségsértést követett el.

Durva szidalommal illette a minden oroszok czárját. A hadbíróság halálra ítélte a czár kegyelme azonban szibériai száműzetésre változtatta a szörnyű büntetést. Es Butkievics Tódor 24 évig szenvedett a szibériai ölbányákban. Számkivetésében a menekülés volt egyetlen gondolata.

Végre is majdnem negyedszázadon át való szenvedés után igen kalandos uton-módon megszabadult, Sokaig élt Moszkvában, majd Olmüezben telepedett meg, ahonnan hatóság ellen elkövetett izgatás miatt eltolonczolták.

Igy került a sokat hányatott ember Magyarországra. Az arczképfestésből nem tudott megélni, csak a jó emberek irtgalma tartotta benne a lelket meg a pálinka, amit igen imádott s a mi szomorú halálát okozta.

Székesfehérvárról érkezik a hire, hogy a lengyel festőt tegnap virradóra halva találták az utczán. Valam vendégtöböl börtorkált haza a hideg éjszakában s nyilván elálmosodva leült a Vörösmarthy-szobor talapatára, a hol megfagyott. Mikor hajnalban rátaláltak, már nem volt benne élet.

CSARNOK.

A ki nem a szívére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta: **Vajda József.**

Folytatás.

Csak játszik. (6)

„Ugy lesz ember belőle — szokta mondogatni az öreg — velem is így bántak. mégsem vagyok adósa senkinek!”

Tehát most is szívesen jött. A szobaleányunkkal együtt érkezett meg. Születésnapomra ibolyacsokrot kötött és ez a kedves figyelem akkor — a könnyekig meghatott.

Oszonna után társasjátékokat játszottunk, s ha jól emlékszem, arra a kérdésre kellett felelnünk hogy mivel van a hajó megterhelve? Ez édes Hideghkuty abban áll, hogy a felvett kérdésre mindig ugyanazon betűvel kezdődő szóval kell felelni.

En egyszer eltévesztettem, az „sz” betűnél „szívet” mondtam, a mit már előbb más is mondott előttem. Zalogot vettek tőlem, jójoumból a szívet adtam oda. Mikor vége volt a hajókázásnak, a zalogkiváltásra került a sor

„Mit érdemel az a szerencsétlen bűnös, a kinek zaloga a kezében van?”

„Essék kutba!” hangzott a szörnyű ítélet és az urnából, melyet az én kis kézi kosaram alkoott, az arany szív került elő. Kutba estem tehát és Hajnal huzott ki — egy csókért.

Már ez ugy volt szokás, nem bűn az! Estefelé egy öreg cigányasszony jött hozzánk s erővel jósolni akart egy pár kr. ellenében. En engedtem kerésének csupán kíváncsiságból is s nem kaptam el kezem, mikor tenyeremen barázdákat vont és egy kis gondolkodás után így beszélt:

„A kisasszony kerülje a kutat, mert szerencsétlenné teszi. Beleesik, de az menti meg, a kitől legnagyobb hálával veszi. Élete eleinte boldog lesz, de házasságában csalatkozik. Majd ha mindenki elhagyja s kisasszonykám a legrosszabbra gondol, akkor ismét megmenti valaki, a kitől pedig legkevesebbé várná.

Adasson kérem, esőkolom a kezeit egy kis rántani valót, mert megmondtam az igazat, a mit a tenyeréből, meg a szeméből olvastam ki.”

Adattam neki titokban, de a jövendőlesen nagyot neveltünk, én is, meg Gerő is, meg barátóim is. Adta rossz cigány assz-

szonya, hogy a szemembe merte mondani, a mi a szíven feködt!

„Nem lehet azoknak hinni, édes Otília nagysám — szakita félbe Hideghkuty — be-tanult beszédekkel, jóslásokkal ámitják a világot!”

„Es mégis bekövetkezett. Hideg borzadály fut rajtam végig még most is, ha rá-gondolok, mint zuhantam le a kutba. Egy forró nyári d. u., a mint egy vérvörös ró-zsát fel akartam tüzni, belecjtettem azt a kutba s mikor megijedve utána néztem meg szédültem . . . és elvesztettem teljesen esz-méletemet . . . a víz összecsapott fejem fölött. A hideg víz egy pillanatra magamhoz térített és ez a pillanat elég volt arra, hogy egész életemet átgondoljam. Rózsaszinben láttam mindent s mint egy laterna magicá-ban, örült sebességgel vonultak el előttem a képek s oly szépek voltak azok.

Oh, édes Hideghkuty, a vízbefuló ember édes kínjait s a multba visszapillantó képes-ségét én már ismerem.

Hogy mi történt aztán velem, nem tudom, csak egyszer felébredtem s ágyam-ban találtam magamat. Az első, akit meg-láttam, Hajnal Gerő volt. Mellette volt atyám és anyám is. Areza kipirult, mikor szemem-et felnyitottam, szülein pedig sirtak örö-mükben.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.*

Jegyzőkönyv

Felvetetett H.-Hadházon 1901. február hó 21-én a h.-hadházi műkedvelő zenekar és Ónody Mihály ur között felmerült lovagias ügy elintézése alkalmával.

Jelenvoltak alólirottak.

A műkedvelő zenekar megbizottai elégtételt követelnek Ónody Mihály urnak egy böszörményi uri emberhez írott levelében a zenekar reputációja ellen irányzott sértő feltevésekért és kifejezésekért.

Ónody Mihály ur megbizottai felük nevében kijelentik, hogy felük a megtörtén-teket mélyen sajnálja, a sértést minden irányban visszavonni és ezért bocsánatot kérni kész. Ezt irásban is adja.

A műkedvelő zenekar megbizottai az irásbeli nyilatkozatot átveszik és ennek alapján az ügyet a maguk és megbizóik részéről teljesen befejezettnek nyilvánítják.

H.-Hadház, 1901. febr. 21-én

Kovács László m. k.	Simon Károly m. k.
Szabó Kálmán m. k.	Sólyom Antal m. k.
Ónody Mihály ur	a műkedvelő zenekar
megbizottai.	megbizottai

* E rovatban közlöttekert nem vállal felelős-séget a Szerk.

A legjobb és legegészségesebb
ü d i t ő - i t a l,
nely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cog-nackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyület ad : a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legtisztább gyógyes
SÁVANYU-KUTY

Itja a szomjat, hősít és felfrisít egyaránt. A legjobb zser a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

Alig használt vetőgépek fel-
tűnő olesó ár-
ban 15, 17, 19, 21 sorosok Zuladrill, Schutt-
levorth és Umrath-féle, előnyös fizetési fel-
tétellekkel. Cséplőgépek, szíjkerékek, vas-
ajtók, vasraesok és kerítések Klein Jakabnál
Piacz-u. 26. Nagytőzsde udvarán.

Egyenlőt legmagasabb napi árban vesz-
nek ócska vasat és minden fémel.

Nagy Block naptárak,
endkívül praktikusak 1901. évre 40 krért
kaphatók kiadóhivatalunkban.

Női kalap készítésben
ügyes kézi leányok kik az eladásban is némi
jártassággal bírnak, elfogadtatnak **Rózsa La-
jos** nődivat termében.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank XXXIV. rendes évi közgyűlését

1901. évi márczius hó 17-én, d. e. 10 órakor saját helyiségében fogja meg-
tartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívottnak oly figyelmeztetéssel,
hogy az alapszabályok 28. cikkének értelmében részvényeiket a közgyűlést
megelőző 5 nappal előbb az intézet pénztáránál le kell tenniük.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatosan a zárszámadások
előterjesztése.
3. A mérleg, nyereség felosztás, valamint az igazgatóság és felügyelő
bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozat-hozatal.
4. Az alapszabályok értelmében kilépő két igazgatósági tag helyére két
igazgatósági tag választása 3 évre.
5. A felügyelő bizottság három tagjának megválasztása.

Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést közvetlen megelőző 8 napon
az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1901. évi febr. 16-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Elsőrendű arankamentes, a m. kir. állami
Vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt

Lóhere és luczerna magot,

továbbá eredeti északnémet kiválóan meg-
bizható kipróbált kitűnő csiraképeségű
Oberndorfi, vörös Mamuth és olajbogyó
alaku

répamagot,

jutányos áron ajánl

Holländer Adolf és fia cég

Debreczen, Piacz-uteza 28.

ÜZLETI KÖNYVEK,

esinos kiállításban, erős kö-
tésben, igen jutányosan

kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szörmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában: Debreczen, a főpostával szemben.